

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика

Освітньо-наукова програма 104 «Фізика та астрономія»

Освітній рівень третій (освітньо-науковий)

Спеціальність 104 «Фізика та астрономія»

Галузь знань 10 «Природничі науки»

Затверджено на засіданні
кафедри фізики і хімії твердого тіла
Протокол № 1 від “26” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ - 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна практика
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Викладач (-і)	Горічок Ігор Володимирович – доктор фізико-математичних наук, професор кафедри фізики і хімії твердого тіла; Никируй Любомир Іванович – кандидат фізико-математичних наук, професор кафедри фізики і хімії твердого тіла
Контактний телефон викладача	+380956991785
Е-mail викладача	ihor.horichok@pnu.edu.ua lyubomyr.nykyruy@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	
2. Анотація до курсу	
Педагогічна практика є основою циклу практичної підготовки освітньо-наукової програми підготовки фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Має прикладний характер, покликана сформувати у здобувачів набір необхідних компетентностей, забезпечити формування практичних вмінь та навичок, що необхідні здобувачеві для майбутньої професійної викладацької діяльності в закладах вищої освіти. Педагогічна практика також дає можливість розвинути лідерські та ораторські якості, сформувати розуміння завдань на функцій викладача вищої школи. Проходження практики передбачає вивчення досвіду викладацької діяльності та проведення занять відповідно до індивідуального плану. Проводиться у четвертому семестрі (другий рік) навчання в аспірантурі (3 кредити ECTS).	
3. Мета та цілі курсу	
Метою педагогічної практики аспірантів є формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти спеціальності 104 Фізика та астрономія, створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання. Основними завданнями педагогічної практики є: ☐ формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь викладача вищої школи; ☐ створення умов для професійної адаптації аспірантів, залучення їх до активної діяльності як викладачів та кураторів академічних груп; ☐ розвиток у аспірантів практичних умінь здійснювати виховну роботу студентської молоді; ☐ оволодіння аспірантами комунікативними вміннями, необхідними для спілкування зі студентами та викладачами; ☐ ознайомлення з організацією освітнього процесу у закладі вищої освіти; ☐ спостереження за освітнім процесом та аналіз його організації; ☐ здійснення поточного та перспективного планування навчальної роботи; ☐ вибір та використання ефективних прийомів і методів навчання та контролю за пізнавальною діяльністю студентів; ☐ закріплення та практичне застосування теоретичних знань, оволодіння сучасними методами та прийомами організації і забезпечення освітнього процесу у ЗВО; ☐ аналіз робочих програм навчальних дисциплін, силабусів, вироблення рекомендацій щодо їх удосконалення;	

- ☐ формування професійно значущих якостей, професійних умінь та навичок управління навчальною діяльністю студентів;
 - ☐ набуття умінь самоаналізу педагогічної майстерності.
- Додатковими завданнями педагогічної практики аспірантів є:
- ☐ отримання уявлень про діяльність кафедри фізики і хімії твердого тіла та науково-педагогічних працівників у період проходження практики;
 - ☐ впровадження результатів дисертаційного дослідження в освітній процес;
 - ☐ формування умінь моніторингових досліджень у галузі освіти;
 - ☐ розвиток умінь у галузі формальної, неформальної і дуальної освіти;
 - ☐ стимулювання самовдосконалення майбутніх фахівців;
 - ☐ підготовка аспірантів до виконання функцій викладача закладу вищої освіти, до проведення на належному науково-методичному рівні різних форм занять, що сприятиме активізації самостійної пізнавальної діяльності аспірантів;
 - ☐ вивчення, узагальнення і практичне застосування елементів передового педагогічного досвіду, інноваційних методик викладання.

Аспіранти повинні:

знати:

- ☐ основні поняття і категорії педагогіки та методики викладання у вищих навчальних закладах;
- ☐ навчально-методичні комплекси для студентів вищих навчальних закладів;
- ☐ сучасні підходи до формування у студентів професійної компетентності;
- ☐ інноваційні освітні технології навчання у вищих навчальних закладах;
- ☐ форми, види і способи контролю й оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей;
- ☐ основні організаційні форми реалізації освітнього процесу у вищих навчальних закладах;
- ☐ основи планування освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- ☐ основні положення законодавства України в галузі вищої освіти, програмних документів, які стосуються навчання студентів та викладання у ЗВО;
- ☐ завдання і функції науково-педагогічного працівника;
- ☐ вимоги до підготовки документального супроводу викладання у ЗВО;
- ☐ основні принципи, методи, види навчання у ЗВО;

вміти:

- ☐ визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання;
- ☐ аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси для студентів закладів вищої освіти;
- ☐ планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- ☐ відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу для проведення різних видів навчальних занять;
- ☐ використовувати знання про індивідуально-вікові особливості молоді при проведенні занять;
- ☐ застосовувати інноваційні методи, прийоми та засоби навчання і виховання студентів;
- ☐ працювати з навчальною, науковою, методичною літературою;
- ☐ підвищувати професійні вміння, вивчати передовий педагогічний досвід.

4. Компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність працювати у науковій групі, розуміючи відповідальність за результати роботи мотивувати інших у просуванні до спільної мети.

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Здатність представляти наукові матеріали та аргументи у зручний та зрозумілий спосіб усно і письмово.

ФК04. Здатності здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.			
5. Результати навчання			
ПРН06. Робити огляд та пошук інформації в спеціалізованій літературі, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, онлайн ресурси.			
ПРН08. Розуміти загальні принципи та методи природничих наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних фізичних дослідженнях та у викладацькій практиці.			
ПРН12. Готувати та успішно захищати дисертаційну роботу на основі індивідуальних досліджень, а також використати (та визнати) результати інших членів наукової групи.			
6. Організація навчання курсу			
Обсяг навчальної дисципліни 90 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		14 год	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		16 год	
самостійна робота		60 год	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	104 Фізика та астрономія	2	вибірковий
Зміст практики			
Педагогічна практика аспірантів другого року навчання спеціальності 104 Фізика та астрономія має такі етапи.			
А. На початковому етапі практикант має:			
• з'ясувати функції, мету, завдання практики; • скласти індивідуальний план проходження практики; • ознайомитися з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри фізики і хімії твердого тіла; • нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в Університеті; • відвідати заняття провідних викладачів кафедри та наукового керівника.			
Б. На основному етапі практики аспірант має:			
• укласти розгорнуті плани-конспекти занять, обговорити їх з науковим керівником або керівником практики від кафедри; • підготувати необхідні методичні та дидактичні матеріали, технології для проведення занять; • провести на належному науково-методичному рівні заняття відповідно до індивідуального плану під керівництвом наукового керівника або керівника практики; • брати участь у засіданнях кафедри, наукових семінарах (конференціях).			
В. На заключному етапі аспірант має:			
• підготувати звітні матеріали за підсумками проходження практики і надати керівнику практики з метою перевірки та оцінювання; • прозвітувати про проходження педагогічної практики на засіданні кафедри фізики і хімії твердого тіла та подати звіт у відділ аспірантури і докторантури. Вимоги щодо виконання аспірантом конкретних завдань практики, їх обліку та оформлення документації вміщені у робочій навчальній програмі, яка відповідає «Програмі педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора			

7. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	Підсумковий контроль (залік) проводиться згідно графіку навчального процесу на наступний тиждень після завершення педагогічної практики, оформлення та подання матеріалів на кафедру фізики і хімії твердого тіла. Максимальна оцінка – 100 балів. З них: Методичні розробки лекцій та семінарських занять – 50 балів; Проведення навчальних дисциплін – 30 балів; Звіт – 10 балів; Захист практики (залік) – 10 балів Зараховано-“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє відповідними термінами; Зараховано-“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; Зараховано-“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; Незараховано – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами/
Умови допуску до підсумкового контролю	Аспірант допускається до підсумкового контролю (за навчальним планом – залік) за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою педагогічної практики та оформлення відповідної документації.
8. Політика курсу	
Політика проходження педагогічної практики передбачає набуття аспірантами визначених компетентностей через: аудиторну (проведення лекційних, семінарських та практичних занять) та позааудиторну роботу (самостійне опрацювання окремих тем, підготовка до занять, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, використання можливостей системи дистанційного навчання). У випадку встановлення вияву академічної недоброчесності викладач пропонує аспірантові повторно виконати передбачений навчальною програмою курсу вид роботи.	
9. Рекомендована література	
1. Євтух М.Б. Інноваційні методи оцінювання навчальних досягнень: монографія / М.Б. Євтух, Е.В. Лузік, Л.М. Дибкова. – К.: КНЕУ, 2010. – 248 с. 2. Кошечко Н.В. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / Н.В. Кошечко. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2013. – 114 с.	

3. Кудіна В.В., Соловей М.І., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи. – К.: Ленвіт, 2009. – 213 с.
4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005. – 471 с.
5. Куратори академічної групи: Метод. рекомендації щодо проведення виховної роботи зі студентами. – К.: ДАЖКГ, 2002. – 36 с.
6. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьєва, Г.І. Матукова. – К.: КНТ, 2014. – 262 с.
7. Пивоваренко В.Г., Зінько Л.С., Шабликін О.В. Програма асистентської педагогічної практики (для здобувачів освітньо-наукового рівня доктор філософії галузі знань 10 Природничі науки спеціальність 102 Хімія), КНУ, Київ, 2018.
8. Лобанова Л.С. Сучасний досвід організації підготовки й атестації наукових і науковопедагогічних кадрів в розвинутих країнах світу. – К.: ГП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2008. – 56 с.
9. Мойсеюк В. Є. Педагогіка. 4-те вид., доп. Київ, 2003. 608 с.
10. Нагасв В. М. Оцінювання навчальної діяльності студентів за модульно-рейтингової технології навчання. Педагогіка і психологія. 2000. №3.
11. Щербань П.М. Прикладна педагогіка : навч.-метод. посіб. – К.: Вища шк., 2002. – 215 с.

Викладачі

Горічок І.В.

Никируй Л.І.